

"AINUTLAA TUINEN HISTORIAALLINEN HETKI"

Herra presidentti, se on valmis Helsingin huippukokouksen pääsihteerin Joel Pekuri tuo presidentti Urho Kekkoselle turvakokouksen päätössiakirjan sen jälkeen, kun 35 eurooppalaista ja pohjoisamerikkalaista poliittista johtajaa on kirjoittanut nimensä siihen. Kekkonen vieressä Espanjan pääministeri Carlos Arias Navarro (vas.), Ranskan presidentti Valéry Giscard d'Estaing ja Englannin pääministeri Harold Wilson

Poliittisten johtajien nimet turvakokousasiakirjassa

SIVU HELSINGIN ASIAKIRJASTA

Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökokouksen lopuasiakirja allekirjoitettiin perjantaina Helsingissä.

Ilman suurempia juhlallisuuksia sujuneessa allekirjoitustilaisuudessa ei varsinaisesti kuulunut paljon puhuttujen historian siipien suhinää, mutta arvoval-

tainen allekirjoittajajoukko jo omalla painollaan teki hetkestä historiallisen.

Turvakokouksen päätössiakirjan, jota on jo ennätetty nimittää Helsingin julistukseksi, on määrä auttaa rauhan ylläpitämistä Euroopassa kauaksi tulevaisuuteen.

"Hetki sitten koimme ainutlaatuisen historiallisen hetken kun me kukin mattemme puolesta allekirjoitimme Konferenssin päätössiakirjan Taten ilmaisu- ja paattavasytemme panna täytäntöön kaikki sen määräykset sekä pitää niitä tulevien sukupolvien ja niiden kehityksen perustana ja ohjenuorana", presidentti Urho Kekkonen sanoi sen jälkeen kun hän ja 34 eurooppalaisen ja pohjoisamerikkalaisen maan poliittiset johtajat olivat purtaneet nimensä asiakirjan lehdistöle.

Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökokouksen lopuasiakirja ei kansainvälisokkeudellisesti sido osanottajamaita mihinkään, mutta Helsingin Finlanditaliossa kolmen päivän aikana pidetyssä puhussa osanottajamaiden johtajat ovat luvanneet noudattaa ja panna täytäntöön siinä esitettyjä asioita.

Sen jälkeen kun huippukokouksen viimeinen puhuja, Puhon istunon edustaja aikkipäpa Agostino Casaroli oli puhonut viimeisessä pyyntinä että hänen salitettiin toivotta kaikille tälle kokoonnuemille hyvää tarkoitaville ihmisille ja mattereemne kansoille Jumalan apua ja suojelua, väisnaisen kokouksen viimeinen puheenjohtaja, Englannin pääministeri Harold Wilson jätti paikkansa ja istuntonsa lyhyttimän järjestämaan allekirjoituskuntoon.

Viime vaihe avattiin Kymmenen minuuttia aikataulun mukaisen alkamisajan kello 17:n jälkeen allekirjoitustilaisuuden puheenjohtaja presidentti Urho Kekkonen julkisti huippukokouksen viime vaiheen avatuksi ja pyysi huippukokouksen paasiteeria suurlahettilas Joel Pekuria tuomaan Genevestä Helsinkiin kesäviikon varhaisina aamutunteina saapuneen asiakirjan allekirjoitettavaksi.

Ensimmäinen allekirjoittaja oli Saksan liittotasavallan liittokansleri Helmut Schmidt. Viimeisena turvakokousasiakirjan lehdistöle puresi nimensä Jugoslavian presidentti Josip Broz Tito. Paikvimmanta minuuttia kestäneen allekirjoitustapahtuman aikana kuulu kokouksessa: Vain valokuvakameroiden rasaduksia, joka kuuntui huippuunsa asiakirjan saapussa loppuunsa istu-

teen Neuvostoliiton puoluejohtajan Leonid Brezhnevin kohdalle. Jokaisella osanottajalla oli oma kynänsä allekirjoitusta varten ja jokainen allekirjoittaja kirjoitti nimensä omalle sivulle.

Sen jälkeen kun juhlava asiakirja oli allekirjoitettu ja valmis vielaaksi Suomen valtionarkistoon, joka on valittu sen säilytyspaikaksi pöydän takana olevat poliittiset johtajat saivat oivaa valtuutetut ja kiitettiin Kekkonen mielestä ollut kitosta ansaitsevan tehokasta ja asiallista.

Perjantana allekirjoitettu asiakirja on yli viisi vuotta kestäneen työn tulos Vuonna 1969 Suomi ehdotti Euroopan turvallisuuskokouksen koolleutsumista ja aloitti pian sen jälkeen kokouksen kahdenkeskiset tunnustelut.

Turvakokouksen monenkeskiset valmistelut aloitettiin E-poon Dipolissa marraskuussa 1972 Dipolissa laadittu turvakokouksen toisen vaiheen asiasta on ollut perustana perjantaina allekirjoitetulle päätössiakirjalle.

Osanottajamaiden ulkoministerit kokoontuvat heinäkuussa 1972 hyväksymään Dipolissa laadittuun asiakirjaan ja nyt allekirjoitettu päätössiakirja hittiin lopulliseen muotoonsa syyskuun 1973 Genevessä Sveitsissä aikaisissa neuvotteluissa.

Sen jälkeen kun presidentti Kekkonen oli kehottanut osanottajavaltiota panemaan kokouksen tulokset täytäntöön "kaikessa laajuudessaan" hän julkisti turvallisuus- ja yhteistyökokouksen kolmannen vaiheen paattyneeksi.

Turvakokousvaltuutetut siirtyivät omaan kahviinsa kohottamaan samppanjamalat amullatulle allekirjoittajalle ja muut Finlanditaloa kolmen päivän aikana työpajakkanaan pitäneet palasivat arkisempien toittensa pariin.

Turvakokouksen kehottanut osanottajavaltiota panemaan kokouksen tulokset täytäntöön "kaikessa laajuudessaan" hän julkisti turvallisuus- ja yhteistyökokouksen kolmannen vaiheen paattyneeksi.

Turvakokousvaltuutetut siirtyivät omaan kahviinsa kohottamaan samppanjamalat amullatulle allekirjoittajalle ja muut Finlanditaloa kolmen päivän aikana työpajakkanaan pitäneet palasivat arkisempien toittensa pariin.

Turvakokouksen kehottanut osanottajavaltiota panemaan kokouksen tulokset täytäntöön "kaikessa laajuudessaan" hän julkisti turvallisuus- ja yhteistyökokouksen kolmannen vaiheen paattyneeksi.

Turvakokousvaltuutetut siirtyivät omaan kahviinsa kohottamaan samppanjamalat amullatulle allekirjoittajalle ja muut Finlanditaloa kolmen päivän aikana työpajakkanaan pitäneet palasivat arkisempien toittensa pariin.

Turvakokouksen kehottanut osanottajavaltiota panemaan kokouksen tulokset täytäntöön "kaikessa laajuudessaan" hän julkisti turvallisuus- ja yhteistyökokouksen kolmannen vaiheen paattyneeksi.

Presidentti Kekkonen päätössiakat: "Arvaa oma tilasi, anna arvo toisellekin"

Hetki sitten koimme ainutlaatuisen historiallisen hetken kun me kukin mattemme puolesta allekirjoitimme Konferenssin päätössiakirjan Taten ilmaisu- ja paattavasytemme panna täytäntöön kaikki sen määräykset sekä pitää niitä tulevien sukupolvien ja niiden kehityksen perustana ja ohjenuorana.

Kansamme voivat tanaan koettuaan aikaisemmin niin paljon kärsimystä, kaantaa vihdoin selkansa menneisyydelle ja katsoa kohti parempaa tulevaisuutta. Me tiedämme kuinka helposti rauha rikkoutuu ja että edistyminen tapahtuu vain aikal asketeleillä Euroopan tilanne, niin paljon kuin se onkin viime vuosina parantunut, on edelleen monimutkainen ja tie, jonka itsellemme nyt olemme hahmottaneet on pitkä eikä siihen oikotietä ole.

Mutta luottamuksemme perustuu nyt julkalle pohjalle sen jälkeen kun olemme tanaan hyväksyneet päätössiakirjan. Se edustaa todella vakavaa yrittystä luoda perusta jolle sekä me että tulevat sukupolvet voivat rakentaa paremman maailman. Kun se missä nyt elämme. Tama saavutettiin noudattamalla ohjeita jonka vanha suomalainen sananlasku sanoo seuraavasti: "Arvaa oma tilasi, anna arvo toisellekin".

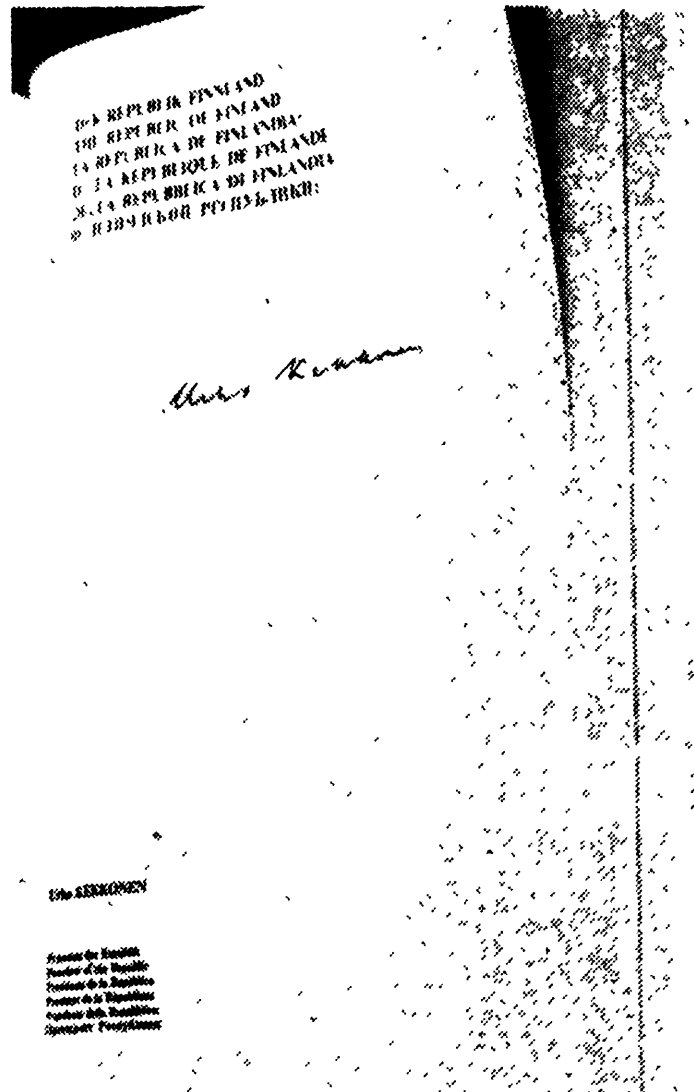
Konferenssi on nyt paattymaan sa. Kaikista naiden muutamien päivien aikana kuultuamme lausunnoista voidaan johtopäätöksensä todeta, että kaikki osanottajavaltiot tunnustavat sen monenkeskisen tapahtumasarjan arvon, ja jope vaihtamattomyden, jonka me tanaan konferenssin muodossa olemme panneet alulle.

On sen vuoksi luonnollista etla päätössiakirja sivallaa selvän menetelmän koskevan toimintasuojelman tamen taajantusaajan jatkuvuuden tuvaamiseksi. Konferenssin jälkeen osanottajavaltiota kehoitetaan panemaan täytäntöön kaikessa laajuudessaan tulokset. Ja kahden vuoden kuluttua kokoonnuimme jälleen yhdessä johtamaan elintärkeitä kysymyksiä, jotka liittyvät turvallisuuden ja yhteistyön parantamiseen Euroopassa.

Lopuksi haluan lausua Suomen hallituksen ja Suomen kansan syvän kiitollisuuden suta kunniasta jonka Te olette meille suoneet valitsemalla paakaupunkimme konferenssin ensimmäisen ja kolmannen vaiheen koontumapaikaksi. Pidämme sitä tunnustuksemme osoituksena harjoittamallemme poliittikalalle.

Haluan todeta että maani tulee jatkamaan edelleen samaa poliittikalaa myös tulevaisuudessa. Suomi on pikivint ja pikiviin käytettävissä olevin keinoin edustamaan hyvää ystävyssuhteita ja rakentavaa yhteistyötä rauhan ja kansainvälisen turvallisuuden hyväksi.

Saamen myös lausua kiitoksensa Teille kaikille huomaavaisista sanoista, jotka kohdistitte maani osuuteen tamen konferenssin aikaansaamisessa niin yhtenä sen osanottajista kuin sen isantamaanaan.

Kukin poliittinen johtaja kirjoitti nimensä turvakokousasiakirjan loppuosa oleville lehdistöle, jolle oli painettu kysymisen maan nimi ja allekirjoittajan nimi ja arvo. — Tässä presidentti Urho Kekkonen allekirjoitus.

